

Mert ti testvéreim, szabadságra vagytok elhívva; csak a szabadság nehogy ürügy legyen a testnek, hanem szeretetben szolgáljatok egymásnak. Gal. 5,13

Kedves Ballagó Diákok!

Érdekes élmény itt megszólalni a majdnem utolsó szó jogán. Évekig hallgattátok áhítataimat, vagy meg is hallgattátok, vagy csak úgy ott voltatok fizikailag (ezt ti tudjátok), most felvetődik a kérdés, mit lehet még most, az utolsó pillanatban mondani? Gondolom tegnap, az utolsó tanítási napotokon sem arról szóltak az órák, hogy a tanáraitok azt mondták volna: na, ezt a tananyagot még nem vettük, gyorsan leadom... Ekkor már inkább összefoglal az ember, igyekszik egységes, átlátható keretbe foglalni mindazt, amit addig elmondott.

Mivel lehet lezárni hát mindazt, amit eddig igyekeztem elmondani? Talán két, kissé patetikusnak tűnő mondattal:

1, Légy szabad ember, ne akarj senkinek szolgája lenni!

2, Mint szabad ember, igyekezzetek szolgálni másoknak!

Első hallásra ellentétesnek és értelmetlennek tűnik ez a két mondat együtt. Holott nem az, csak egy fejlődési folyamatot mutat be.

Alapvető fontosságú, hogy az ember szabaddá váljon. Hogy megtanuljon nem félni másoktól, ne állandóan azok véleményéhez, felfogásához igazgatva élje életét. Nincs szörnyűbb, mint amikor egy felnőtt állandóan attól retteg, jaj, mit szól hozzá a mami, a papa, a főnök, az osztályvezető, a szomszéd néni... Felnőttnek lenni azt jelenti, hogy tudom, ki vagyok, mik az erősségeim, mik a gyengeségeim, mihez értek és mihez nem, nem hiszem magamról, hogy bármire képes vagyok, de azt sem, hogy semmire sem vagyok jó. Szabadnak lenni azt jelenti, hogy nem félni, tudni azt, hogy ki vagyok.

Pál apostol számára, Luther számára, számomra és sokak számára ezt a szabadságot a Krisztussal való találkozás adta meg: a tudat, hogy nem kell félnem az egyetlentől, akitől igazán lenne miért félnem, ez felszabadított. Ha Isten velünk, ki ellenünk?- énekeltük az előbb. Tényleg, ki lehetne ellenem, ha egyszer a Teremtő mellém állt? Mellette tanultam meg nem félni, és így szabaddá, igazi felnőtté válni. (Persze a múlt idő hazugság: nem tanultam, hanem tanulom, egy életen keresztül.)

A kamaszkor éppen ennek a szabadságharcnak az ideje- amikor azért harcoltok, akit úgy hívtok: *én*. És ti ezt végigharcoltátok. Mint minden harcnak, ennek is vannak járulékos elemei: a túlkapások és sérülések- bizonyára ti is elszenvedtetek sok ilyet, és miattatok valószínűleg mások is elszenvedtek sérüléseket. Nincs ezzel semmi baj, tudjátok, a szülői és a tanári munkaköri leírásban benne van ezeknek a sérüléseknek a tudomásul vétele. Azt szoktam mondani, nem probléma, ha egy kamasz bolond- nem ezt a szót szoktam használni-, hiszen azért kamasz, hogy az legyen. Most azonban jó reménység szerint eljutottatok a felnőttkor küszöbére.

Hadd meséljek el egy történetet. Egyszer egy nagyon kedves ismerősöm tartott előadást a munkájáról- lelkészként épp hajléktalanszállót vezetett, erről mesélt. Feszülten figyeltük,

zseniális volt, amikor egyszer csak saját előadása közepén hangosan felsóhajtott: hogy én mennyire unom magamat! Hatalmas röhögésben törtünk ki.

Ő nem unatkozott, csak azt unta, hogy már megint az ő hangja szól, megint ő beszél. Valószínűleg nem először beszélt munkájáról, és sokadszorra elmondani ugyanazt, hát nem túl jó élmény.

Elkezdtem ezen gondolkodni: tényleg van, amikor az ember már unja a saját hangját? Amikor már nem érdekes, hogy én legyek a középpontban? Lehet, hogy ez a következő lépcsőfok: amikor már vagyok annyira szabad, annyira biztos önmagamban, hogy ne legyen fontos, hogy magammal foglalkozzak? Kamaszként még fontod a *ki vagyok én?* kérdése, felnőttként már a háttérbe vonul?

Háttérbe vonul, hogy átadja a helyét valami másnak: a másiknak. Annak, akinek szüksége van rá. Lehet, hogy épp ezt jelenti a szó: szolgálni. Hogy már unom magamat hallgatni. De nem unom az elesetteket, a hajléktalanokat, a gyengéket. Azokat, akiknek szolgálni kell.

Ha a szabadságra vagyunk elhívva, az nem azt jelenti, hogy senki másért, csak önmagunkért élünk, hanem azt, hogy nem a hatalmasokért, hanem a segítségre szorulókéért élünk. A szolgálattelkü félelemből a feljebbvalójának szolgál, a szabad ember örömből a nála gyengébbeknek. És megteheti, nem kell görcsösen ragaszkodni ahhoz, akit úgy hívunk, én, mert már tudja, az már rendben van, jó kezekben van.

Egy kedves ismerősöm, Zselenszky Tamás költő-énekes, az egykori Eleven Hold zenekar vezetője énekli egyik számában: *te szolgál, a legnagyobb ellenséged a másik szolgál, és nem az urad.* Sokat tűnődöm ezen a mondaton. Tényleg: ugyan miért lenne ellenségem az, akitől mindent kaptam? Aki erőn, tehetségen túl még feladatot, életcélt is ad? Az igazi veszélyt a *szolgálattelkü szolgálak* jelentik, akik hiszik, valamilyen felső elvárásnak meg kell felelni. Holott a kegyelem éppen azt jelenti, hogy az Istennek, a Teremtőknek sem kell „megfelelni”- ő már elfogadott minket.

Nem tudok mást így búcsúzóul mondani: vélj szabad emberré, és maradj szabad ember. És mint szabad ember, nyugodtan válj szabaddá önmagadtól is, és élj másokért. Ahogy az LGT énekli: *adj tért a srácnak, hadd nőjön fel, adj tért a srácnak, ne félj, attól kevesebb még nem leszel.* Ez a tudás, hogy nem leszel kevesebb, ha másoknak adsz magadból, ez az igazi szolgálat. Ha idegesít a szó, nem is kell, hogy annak nevezd, elég, ha megéled. Ámen.